

IMPRESSIE

Nieuwsbrief van het Katholiek
Documentatie Centrum

Nr. 4
2009

Radboud Universiteit Nijmegen

Ten Geleide

Het is al weer heel wat maanden geleden dat u het derde nummer van *Impressie* bij u op de deurmat of in de mailbox aantrof. Uiteraard hebben wij de afgelopen maanden niet stilgezeten. Deze extra dikke nieuwe aflevering van *Impressie* getuigt daarvan. Een impressie van de lustrum-activiteiten van het KDC neemt een belangrijke plaats in dit nummer in, maar het gewone werk gaat intussen door. En dus vindt u in dit nummer iets over het archief van prof. Gerrit Huizer, oprichter van het Derde Wereld Centrum aan de toenmalige Katholieke Universiteit Nijmegen; de verslagen van de 'expertmeeting' over kardinaal Van Rossum in Rome en van een studiedag van betrokkenen bij de Bibliografie van Katholieke Nederlandse Periodieken en bij de Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken. Het KDC ontving van A. Schelfhout een schenking betreffende het Instituut Lumen, die

hij vergezeld liet gaan van een autobiografische toelichting die wij u niet willen onthouden. Wij hopen zijn naam in de toekomst ook in onze Memo-Reeks tegen te komen.

Onze vaste rubrieken – kun je daar na twee, drie nummers al van spreken? – vindt u achter in dit nummer: Katholiek Leven in Beeld met zijn zoekplaatjes, Kort nieuws en Aanwinsten.

De redactie kan het, uit welbegrepen eigenbelang, niet nalaten u extra te wijzen op de inliggende brief van de Vrienden van het KDC. Denk aan hen. Tenslotte: als het volgende nummer van *Impressie* bij u aankomt komt het eerste groen al weer aan de bomen. Dus is dit de aangewezen plaats en gelegenheid voor de redactie om u, namens alle KDC-medewerkers, een zalig kerstfeest en mooie feestdagen toe te wensen.

De redactie
December 2009

Veertig jaar KDC

Het KDC heeft dit jaar in het teken gestaan van de viering van zijn veertigjarig bestaan. Van de lustrum-activiteiten krijgt u hier een kort (foto)verslag.

Jan Roes-lezing

Op 18 juni, drie dagen na de zeventigste geboortedag van Jan Roes, hield zijn Freiburger collega en vriend prof.dr. Urs Altermatt de eerste Jan Roes-lezing, getiteld: 'Ungleichzeitigkeiten: zwischen radikalem Christentum, Restauration und Pluralisierung Zeitgenössische Betrachtungen zum Katholizismus'. In melodieus Zwitsers-Duits. "De interpretatie van de religieuze omwentelingen van de jaren zestig en zeventig is één van de moeilijkste, maar ook één van de spannendste ondernemingen", aldus Altermatt, om zich vervolgens aan zo'n interpretatie te wagen. Het Tweede Vaticaans Concilie, zo betoogde hij onder andere, is een door profaan-historici zeer onderschatte gebeurtenis geweest. Voor een gehoor van honderdvijftig mensen hielden vervolgens prof.dr. Marit Monteiro van de Radboud Universiteit en dr. Theo Salemink van de Tilburgse Faculteit Katholieke Theologie een coreferaat.

Urs Altermatt

Lodewijk Winkeler dankt Theo Salemink en Marit Monteiro voor hun coreferaat

Hanneke Roes Westhoff (voorste rij) en kinderen (tweede rij) waren bij deze lezing uiteraard onze speciale gasten.

Jubileumtentoonstelling

In de maanden juli, augustus en september werd in de 'Verdieping' van de Universiteitsbibliotheek een tentoonstelling gehouden over katholieke kinderboeken onder de titel 'Puk en Muk en andere verhalen. Het katholieke kinderboek 1850-1950', ingericht door Anne-Lies van Diessen.

De tentoonstelling werd onder zeer zomerse omstandigheden geopend door dr. Joop Bekkers, die op dat moment bezig was met de samenstelling van een bibliografie van katholieke kinderboeken. Voor de vuist weg gaf hij de aanwezigen een fascinerend doorkijkje in de ontwikkeling van dit genre, en pleitte hij ervoor de vaak verguisde katholieke jeugdliteratuur serieus te nemen tegen de achtergrond van de tijd waarin zij werd geschreven.

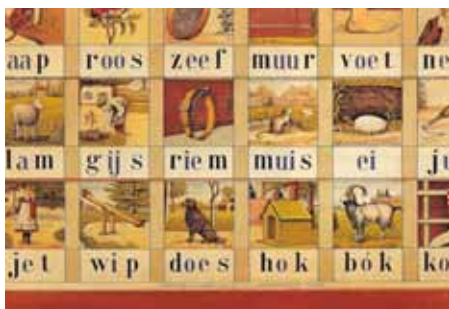
In de maanden daarna werd de tentoonstelling bijzonder goed bezocht en kreeg het KDC enthousiaste reacties, zoals 'ontroerend' en 'een feest van herkenning'.

Bezoekers bij de opening van de tentoonstelling

Joop Bekkers

Het bekende leesplankje van de Fraters van Tilburg

Vriendendag

Op 25 september organiseerde het KDC een middag speciaal voor de Vrienden van het KDC en hun introducés. Voor velen van de ruim veertig bezoekers was dit hun eerste kennismaking met het KDC. Daarvoor waren mogelijkheden genoeg: Lodewijk Winkeler gaf een met veel plaatjes gelardeerde indruk van de KDC-collecties, archivaris Ramses Peters nam zijn gasten mee door de ondergrondse tunnel naar de magazijnen, en bibliothecaris Anne-Lies van Diessen leidde de hare rond over de tentoonstelling Puk en Muk. Waarvoor het KDC al die historische documenten bewaart maakten de studenten Karlijn Olieslager en Chris Dols duidelijk. Zij lieten zien hoe zij bij hun onderzoek naar respectievelijk de missie op Java en de katholieke drankbestrijding gebruik hadden gemaakt van KDC-materiaal.

Chris Dols over de katholieke drankbestrijding

Ramses Peters geeft uitleg over het archief

Anne-Lies van Diessen presenteert de tentoonstelling Puk en Muk

Karlijn Olieslager over de missie op Java

Lodewijk Winkeler (r) dankt Wim Damen voor zijn werk

DVD Herderlijke brieven

Als afsluiting van de Vriendendag vond de presentatie plaats van de DVD Herderlijke brieven 1853-1953. Ir. Wim Damen, die jarenlang bezig is geweest voor het KDC een complete collectie van bisschoppelijke brieven aan te leggen, gaf een beeld van wat er zoal in deze collectie kon worden aangetroffen. Na een demonstratie van de mogelijkheden van de DVD bood Lodewijk Winkeler het eerste exemplaar van de DVD aan aan mr. Jos van Gennip, voorzitter van de Vrienden van het KDC. Van Gennip hield daarop een enthousiast pleidooi voor het gebruik van het katholieke erfgoed om antwoorden te zoeken op de vragen waar de moderne samenleving mee worstelt. Met een geanimeerde borrel werden presentatie en Vriendendag afgesloten. Er is alle reden om volgend

jaar weer zo'n dag te organiseren. Vrienden – of toekomstige Vrienden – kunnen de datum alvast in hun nog maagdelijke agenda 2010 noteren: vrijdag 24 september.

Lodewijk Winkeler

Informatie over verkrijgbaarheid van de Roes-lezing, bibliografie katholieke kinderboeken en de DVD vindt u in de rubriek 'Korte berichten'.

Mr. Jos van Gennip

Gerrit Huizer (1929-1999)

Hoogleraar Veranderingsprocessen in de Derde Wereld

In 2008 ontving het KDC het persoonlijk archief van Gerrit Huizer. Afgelopen jaar is de ontsluiting en beschrijving daarvan voltooid. Bij de inventarisatie van het archiefmateriaal van Huizer bleek het niet eenvoudig zijn persoonlijke en zakelijke correspondentie te onderscheiden. Vaak onderhield hij met mensen met wie hij werkte ook een vriendschappelijke relatie. Het archief vormt hiervan de boeiende neerslag.

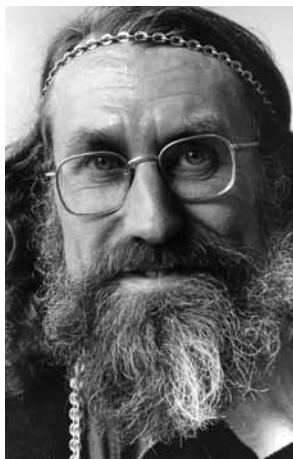

Foto Jan van Teeffelen

Achtergrond en opleiding

Gerrit Jan Huizer werd op 6 april 1929 geboren in Arnhem en groeide op in een gereformeerd gezin. Hij studeerde sociale psychologie aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam, maar het werk dat hij

de eerste jaren na zijn afstuderen zou doen lag meer op het terrein van de antropologie, waar hij altijd belangstelling voor zou houden.

Vanaf 1954 werkte hij jarenlang in ontwikkelingslanden. Hij begon als vrijwilliger in ondermeer China, El Salvador en Mexico en werd later medewerker en adviseur van de Verenigde Naties (VN). Tussen 1961 en 1965 werkte hij in Midden-Amerika voor de Economische Commissie van de VN. Daarna was hij medewerker bij landhervormingsprogramma's in Chili.

Als adviseur voor de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) werkte hij van 1966 tot 1970 in Latijns-Amerika en van 1970 tot 1972 in Zuidoost-Azië. Jarenlang was hij betrokken bij de Food and Agriculture Organization (FAO) van de VN.

De ervaringen die hij had opgedaan bij de boerenbevolking leidden in 1970 tot zijn dissertatie *Peasant Unrest in Latin America, its origins, forms of expression and potential*, die niet alleen in het Engels, maar ook in het Spaans en het Nederlands werd uitgegeven.

Hoogleraar

In 1973 werd Gerrit Huizer directeur van het Derde Wereld Centrum (DWC) en hoogleraar Veranderingsprocessen in de landen van de Derde

Wereld aan de Katholieke Universiteit Nijmegen tot zijn dood in 1999. Al die jaren was hij een markante en bevoegde wetenschapper en activist. Hij begeleidde veel studenten en promovendi, ook van andere universiteiten. Met een aantal van hen onderhield hij een intensieve correspondentie.

Er kwamen in de jaren zeventig en tachtig studenten uit verschillende (ontwikkelings)landen naar het DWC. Dit bracht soms juridische en financiële problemen met zich mee, waarbij hij het voor hen opnam bij de officiële instanties.

In het begin van de jaren tachtig was Huizer betrokken bij discussies over de relatie tussen multinationals en de Derde Wereld georganiseerd door het Nederlands Gesprek Centrum. Een team van Nederlandse en Indiase onderzoekers verrichte empirisch onderzoek naar (Brits-)Nederlandse ondernemingen in India. Stafleden van het DWC konden deze onderzoekservaring goed gebruiken als basis voor verder onderzoek naar internationale arbeidsverhoudingen. Huizer zelf was jarenlang bestuurslid van de Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen.

Buiten-universitaire activiteiten

Naast zijn functies aan de Nijmeegse universiteit was Huizer actief in vele organisaties in binnen- en buitenland. Zo was hij lid van de Nationale Advies-

raad voor Ontwikkelingssamenwerking, lid van de Nederlandse Missieraad en voorzitter van de Wertheim Stichting, die zich bezighield met emancipatieprocessen in Indonesië. Verder was hij lid van de Academische Raad van de Université de Paix te Namen (België), lid van de Inter-Amerikaanse Raad voor Inheemse Spiritualiteit, ondervoorzitter van de International Foundation for the Study of Comparative Ethics en adviseur voor de United Nations Research Institute for Social Development (UNRISD).

Huizer had duidelijke ideeën over de zijns inziens vermeende, neutrale positie van de wetenschap. Ook antropologisch onderzoek is niet a-politiek, betoogde hij: het is onvermijdelijk dat er partij gekozen wordt. De gekozen onderzoeksmethode (actieonderzoek) was gericht op actieve participatie in ontwikkelingsprocessen. Dit sociaal engagement werd in academische kringen niet altijd gewaardeerd. In een interne evaluatieschets over de vraagstukken en activiteiten van het DWC schreef hij in 1992: "De ideologische aspecten van kapitalisme en socialisme en hun mengvormen in de Derde Wereld, die jarenlang de tegenstelling beheerst hebben, werden in onderzoek en onderwijs niet uit de weg gegaan".

Rond zijn vijftigste kreeg Huizer een bijzondere belangstelling voor religie

Debat Rietbergen contra Huizer

dr. Peter Rietbergen

Stelling
De wetenschapper moet zich in zijn werk
laten leiden door het politieke gebruik
of misbruik van zijn onderzoek

Maandag 25 mei, 16.00 uur,
Psychologisch Lab, zaal 2

prof.dr. Gerrit Huizer

en spiritualiteit. Deze sloot nauw aan bij zijn respect voor de geestkracht van onderdrukte inheemse volken. Zijn opvattingen over (volks)spiritualiteit en ontwikkelingswerk worden geformuleerd in zijn laatste boek *Leren van de Derde Wereld. Crisis als uitdaging* (1992).

Waardering en nalatenschap

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het DWC in 1998 ontving Gerrit Huizer uit handen van minister Pronk van Ontwikkelingssamenwerking een koninklijke onderscheiding. In zijn rede bij het afscheid van de KUN op 9 oktober 1999 uitte hij nogmaals zijn zorg over de groeiende kloof tussen rijk en arm in de wereld.

Bij die gelegenheid ontving hij het vriendenboek *Doorlopers en breuklijnen: globalisering, emancipatie en verzet* (Assen, 1999).

Een maand later, op 9 november 1999, overleed hij.

In 2001 werd de Gerrit Huizer Stichting opgericht om 'zijn gedachtegoed en spirit te behouden en uit te dragen'. Het Derde Wereld Centrum heet tegenwoordig Centre for International Development Issues (CIDIN).

Carola Aerden

Raadsels rond kardinaal Van Rossum worden eindelijk ontrafeld

Expertmeeting over leven en werk van kardinaal Willem Marinus van Rossum (1854-1932), te Rome 11-12 juni 2009

Kardinaal Willem Marinus van Rossum (1854-1932) is vooral bekend geworden als prefect van de Congregatio de Propaganda Fide (1918-1932), het missiedepartement van de Romeinse curie. Daarnaast kende het katholieke publiek hem in het eerste kwart van de twintigste eeuw door zijn publieke optreden als pauselijke legaat op twee groot-schalige Internationale Eucharistische Congressen: Wenen (1912) en Amsterdam (1924). De Nederlandse katholieken waren bijzonder fier op hem omdat hij in 1911, als eerste Nederlander sinds vier eeuwen, gecreëerd werd tot kardinaal.

Van weeskind tot rode paus

Zijn loopbaan is opmerkelijk. Willem van Rossum werd geboren in 1854 in Zwolle in een arm gezin en had al op negenjarige leeftijd beide ouders verloren. Vanuit het Zwolse weeshuis vertrok hij naar het seminarie van de Jezuïeten in Culemborg en koos er vervolgens voor om in te treden bij de Redemptoristen in Wittem. Hier maakte hij snel carrière en in 1895 vinden we hem in Rome. Hij werd er adviseur van het

Generaal Bestuur. Daarnaast maakte hij in 1896 voor het eerst kennis met de bureaus van de Romeinse curie als consultor van het H. Officie. In de jaren daarna volgden er nieuwe benoemingen en steeds hogere functies binnen de curie. Onzichtbaar voor de buitenwereld nestelde hij zich stevig in het netwerk van de Vaticaanse burelen. De kroon op zijn loopbaan was de benoeming tot 'rode paus' in 1918, waarmee hij de touwtjes in handen kreeg van het zich snel ontwikkelende wereldwijde missiewerk.

Portret van Kardinaal Willem van Rossum door Jan Sluijters (1927, Museum Catharijne Convent)

Onopgehelderde vragen

Afgezien van deze feitelijke gegevens is er verrassend weinig bekend over de persoon, werkzaamheden en drijfveren van Willem van Rossum.

Zo weten we niet precies waarom hem de eer te beurt viel van zijn creatie tot kardinaal in 1911, terwijl bijvoorbeeld de Nederlandse aartsbisschop H. van de Wetering werd gepasseerd. Zelf toonde Van Rossum zich enigszins gegeneerd over zijn benoeming: hij hoopte, zo liet hij Van de Wetering weten, dat deze ook spoedig opgenomen zou worden in het college van kardinalen. Maar dat gebeurde niet – kardinaal De Jong zou in 1946 pas als eerste aartsbisschop van Utrecht de kardinaalshoed ontvangen – waardoor Van Rossum als enige Nederlandse ‘prins van de kerk’ verscheidene keren (in 1913, 1924 en 1929) een groots onthaal kreeg in katholiek Nederland.

Over de vraag waarom Van Rossum in 1918 de cruciale post van prefect van de Propaganda Fide kreeg toebedeeld, hebben verschillende historici zich gebogen. Dat men in 1918 een prefect zocht die in de periode na de Eerste Wereldoorlog nationale gevoeligheden kon vermijden, is als de meest aannemelijke verklaring naar voren gebracht voor de benoeming van de uit het neutrale Nederland afkomstige functionaris. Maar daarmee is nog niet verklaard hoe Van Rossum als niet-Italiaan en als reguliere priester zover had kunnen

opklimmen in de kerkelijke hiërarchie. Bovendien behoorde hij tot de congregatie van de Redemptoristen, een congregatie die men in vergelijking met de invloedrijke Jezuïeten of academisch geschoolde Dominicanen niet vaak in zulke hoge regionen aantrof.

Nieuwe perspectieven

Het lijkt erop dat de tijd is gekomen voor een bevredigend antwoord op deze vragen. Doordat de Vaticaanse archieven in 2006 toegankelijk zijn geworden voor historisch onderzoek naar het pontificaat van Pius XI (1922-1939), is de mogelijkheid geschapen de persoon van kardinaal Van Rossum door middel van een biografie meer reliëf te geven in de context en ontwikkelingen van zijn tijd. Tijdens een expertmeeting in Rome op 11 en 12 juni 2009, waar archivariissen en medewerkers van de Romeinse curie en gerenommeerde academici uit Frankrijk, Duitsland, Italië en Nederland zich bogen over aspecten van het leven en werken van de Nederlandse kardinaal, kwam naar voren dat Van Rossum een veel belangrijkere stempel heeft gedrukt op de ontwikkelingen binnen de katholieke kerk in de periode vóór zijn benoeming tot prefect van de Propaganda Fide dan tot nog toe bekend was. De eerste contouren werden er zichtbaar van een hardwerkende, orthodoxe – maar niet integralistische

Expertmeeting, 10 juni 2009 Rome, links KNIR-directeur Bernard Stolte, rechts kardinaal Ivan Dias

– curiemedewerker die samen met enkele gelijkgestemde kardinalen de kerk aan het begin van de twintigste eeuw probeerde te wapenen tegen de oprukkende moderne samenleving. Binnenskerks vroegen zij van de gelovigen (de anti-modernisten-ee!) een orthodoxe kerk- en geloofsopvatting en buitenskerks werden priesters, religieuzen en leken georganiseerd om de strijd aan te gaan tegen secularisatie en protestantisme in het westen en het ‘heidendom’ in de rest van de wereld. Om dat doel te bereiken werden de moderne media door Van Rossum rijkelijk ingezet en werden de bureaus van de curie-instellingen gereorganiseerd.

Wetenschappelijke biografie

De inzet van de expertmeeting was een inventarisatie van de stand van het huidige onderzoek als startpunt van de biografie van kardinaal Van

Rossum. In deze opzet is de bijeenkomst ruimschoots geslaagd. Door de nieuwe inzichten die tijdens de bijeenkomst naar voren kwamen werd de behoefte aan een gedegen, wetenschappelijk verantwoorde biografie van kardinaal Willem van Rossum meer dan ooit gevoeld. Ook de huidige prefect van de Congregatie voor de Evangelisatie van de Volkeren, kardinaal Ivan Días, onderschreef het belang van de biografie van zijn voorganger en beloofde alle medewerking bij het onderzoek in het archief van de Propaganda Fide.

De expertmeeting in Rome werd georganiseerd door het Koninklijk Nederlands Instituut in Rome, het Katholiek Documentatie Centrum, het Nijmeegs Instituut voor Missiewetenschappen, de Faculteit Katholieke Theologie in Tilburg/Utrecht, de St. Clemens Provincie van de Redemptoristen en

Missio Nederland. Bij het KDC ligt een van de voornaamste archiefcollecties van Van Rossum, die mede met het oog op het verdere onderzoek naar de Nederlandse kardinaal momenteel digitaal wordt ontsloten. De genoemde instellingen zullen ook betrokken zijn bij het biografisch onderzoek. De academische inbedding ervan is inmiddels verzekerd door de Faculteit Katholieke Theologie in Tilburg/Utrecht. Mede door de financiële steun van Nederlandse en buitenlandse religieuzen is het onderzoek per 1 november 2009 van start gegaan bij de FKT Utrecht. Mw. dr. Vefie Poels is belast met het onderzoek en het schrijven van de biografie.

In de komende jaren zullen de raadsels rond de intrigerende loopbaan van Van Rossum verder worden ontrafeld. In het onderzoek zullen zijn Nederlandse achtergrond, zijn scholing bij de Redemptoristen en zijn contacten met religieuzen belangrijke aandachtspunten zijn. Uiteindelijk zal de biografie duidelijk moeten maken hoe deze man, die ondanks zijn fragiele gezondheid werd gekenmerkt door een rigide werkhouding en ascetische levensstijl, zich heeft kunnen ontwikkelen tot een spil in het Vaticaanse netwerk.

Vefie Poels

Lumen

Instituut voor toegepaste foto- en filmkunst

Begin jaren vijftig van de vorige eeuw maakten Fons Jansen, Lodewijk Veltmeijer en Jos H. van Grieken alle dagen waarop de KRO de tv-uitzendingen verzorgde, een journaal, een nieuwsuitzending met foto's, kaartjes en (soms) filmbeelden.

Fons Jansen en Lodewijk Veltmeijer stelden het nieuws samen en presenterden het beurtelings (Fons werkte bij de radionieuwsdienst, Lodewijk bij de Wereldomroep), Jos regelde de beelden: door hem getekende kaartjes en titels, foto's van het ANP en filmbeelden van Polygoon.

De uitzendingen waren zo'n groot succes dat de voorloper van de NOS, de NTS, vond dat tv-nieuwsuitzendingen niet bij een zuil, maar bij een nationale zender thuishoorden.

Oprichting Lumen

De drie mannen waren daarmee hun bijbaan kwijt en zochten naar een nieuwe bezigheid. Inmiddels werkte Fons Jansen bij het Katholiek Militair Vormingscentrum Waalheuveld en was redactiesecretaris van het maandblad G3. Fons bedacht dat als je nieuws kunt illustreren met beeld en geluid, dat met ieder onderwerp kan en zo kwamen ze tot de formule filmstrook (dia's), tekstboekje en langspeelplaat: het klankbeeld. De opzet was met name de geloofsopvoeding in een nieuwe, moderne richting te sturen.

Er werd een uitgeverij opgericht, die ze Lumen noemden met als ondertitel "Instituut voor toegepaste foto- en filmkunst" om ook andere onderwerpen dan geloofszaken aan te kunnen pakken. De uitgeverij werd gevestigd op de kleine zolder van Oranjeweg 103 te Kortenhoef. De eerste uitgaven waren een doorslaand succes en binnen enkele jaren was de ruimte te klein en werd er een kast van een villa gekocht, Melkpad 18 te Hilversum. In hoog tempo verscheen de ene na de andere productie. Toppers waren Lichaam, Kuisheid, Liefde (tekst Fons Jansen) en Een kind is ons geboren (tekst en tekeningen Jos H. van Grieken) en Aan tafel bij Jezus – dé eerste communie-strook. Naast de drie oprichters stelden vele freelance medewerkers producties samen, Gabriël Smit bijvoorbeeld, Gerard van den Boomen, Frans

Josso en Theo van der Linden. Naast eigen uitgaven kreeg Lumen opdrachten van derden, van bierbrouwer Grolsch, van het Wit-Gele Kruis.

Er werd samenwerking gezocht met andere, gelijksoortige uitgevers: de Centrale voor Projectie Onderwijs van het Davidsfonds te Leuven, Polyvisie in Hilversum, Schuhmacher in Duitsland en zo kon er een fonds worden opgebouwd met uitgaven op vele terreinen. Niet alleen levensbeschouwing en godsdienst, ook aardrijkskunde, geschiedenis, kunst, enzovoort enzoverder.

Impresariaat

In 1962 had Fons Jansen zoveel grappen over de katholieke kerk verzameld dat zijn voordrachten en lezingen veranderden in afmattende bijeenkomsten van lachen, gieren, brullen. Bij G3 durfde men het niet aan om van Fons Jansens Lachende Kerk een theaterproductie te maken. Lodewijk Veltmeijer, Lumen, echter wel. Lodewijk organiseerde een sterk van het gebruikelijke afwijkend impresariaat. Hij nam Fons en zijn pianist Michel Plemper in vaste dienst met maandsalaris en rekende op het eind van een boekjaar af waarbij de twee artiesten als aandeelhouders de volledige winst kregen uitbetaald. Dit sprak zo snel rond in theaterland dat binnen de kortste keren vele artiesten zich bij het impresariaat aansloten: Paul van Vliet, Liselore Gerritsen,

*Militair Vormingscentrum Waalheuvel
in Ubbergen*

Fiet en Frans Koster, Jos Brink, Jules Croiset; teveel om op te noemen, tot een poppenspeler toe.

Ook in 1962 zond schrijver dezes vanuit Nederlands Nieuw Guinea gesproken brieven, reportages eigenlijk, naar huis. Een van die geluidsbanden werd bij toeval beluisterd door Lodewijk Veltmeijer met als resultaat dat ik te horen kreeg of ik zo gauw ik uitgevochten was in ons laatste rijksteel in de Oost bij Lumen wilde komen werken.

Zo geschiedde. Ik kreeg de leiding over de uitgeverij, Lodewijk nam het impresariaat voor zijn rekening. Binnen vijf jaar was het impresariaat zo gegroeid, dat er in het pand aan het Melkpad geen ruimte meer was voor de uitgeverij.

Samenwerking met G3

We zochten en vonden samenwerking met G3. Lumen verhuisde naar de Waalheuvel in Ubbergen. De toenmalige directeur van G3, Piet van Vliet, kreeg de leiding over het samenwerkingsverband. Ik kreeg de taak nieuwe uitgaven voor te bereiden en samen te stellen. Tevens werd ik benoemd tot redactiesecretaris van G3. Samen met hoofdredacteur Hylke Tromp hebben we G3 een nieuwe richting gegeven, een richting die legerleiding noch hoofdlegeraalmoezenier konden accepteren. Door alle abonnementen op te zeggen voor de leestafels in kazernes en militaire tehuizen, zakte het aantal abonnees dramatisch. Nog even is geprobeerd G3 overeind te houden door samen te gaan werken met de Pax Christi-uitgave Wereldvrede. Dit mislukte en daarmee hield G3 in 1971 op te bestaan. Het einde van G3 betekende ook het einde van de samenwerking met Lumen. Lodewijk Veltmeijer zag er geen brood meer in, het impresariaat was immers een goudmijn en eiste al zijn aandacht. Hij deed Lumen cadeau aan Polyvisie in Hilversum,

toen onderdeel van Cinecentrum. Polyvisie heeft geen nieuwe Lumen-uitgaven meer geproduceerd en slechts de voorraad uitverkocht. Eén uitgave had Lodewijk Veltmeijer voor zichzelf gehouden: de cursus *Leven & Denken*. Die bleef hij zelf, samen met enkele mede-auteurs (Fons Jansen, Frans Josso en Bert Thomas), schrijven, produceren en verkopen. Ondergetekende werd journalist, bij *de Gelderlander*, bij Brabant Pers, bij *de Nieuwe Linie*.

Andreas Schelfhout

Fons Jansen (1925-1991)

De BKNP en het digitale tijdperk

De Bibliografie van Katholieke Nederlandse Periodieken

De laatste decennia kennen een aanzienlijke bedrijvigheid in het samenstellen van bibliografieën. Dit is voor een groot deel toe te schrijven aan recente ontwikkelingen in de tijdschriftstudie, die een schat aan historisch bronnenmateriaal hebben opgeleverd. Het Katholiek Documentatie Centrum heeft hierin vanaf het begin een actieve rol gespeeld. Zo is in 1974 gestart met het in kaart brengen van alle katholieke periodieken die vanaf ongeveer 1850 in ons land zijn verschenen. Dit heeft een totaalijst opgeleverd van meer dan vierduizend titels van landelijke en regionale periodieken, variërend van dag- en weekbladen tot o.a. almanakken, vakbondsbladen, devotietijdschriften, omroepbladen, missiebladen en jeugdbladen.

Om de toegankelijkheid van al dit beschikbare materiaal te vergroten wordt er een Bibliografie van Katholieke Nederlandse Periodieken (BKNP) samengesteld, een omvangrijk bibliografisch project dat intussen in een vergevorderd stadium verkeert.

In 1998 verscheen bij Uitgeverij Valkhof Pers het eerste van de in totaal vijf voorziene banden. Dit deel

bestaat uit 314 beschrijvingen van katholieke dag-, nieuws- en weekbladen. Het tweede deel, waarin 368 periodieken op het terrein van cultuur en ontspanning zijn beschreven, kwam eind 2008 uit. Mede omdat een groot deel van de aandacht van eindredacteur Otto S. Lankhorst (die ook de eindredactie over het eerste deel had gevoerd) opgeëist werd door diens werkzaamheden als bibliothecaris elders, heeft de verschijning van deze band wat langer op zich laten wachten. Dat de BKNP desondanks niet stil is komen te liggen, is groten-deels te danken aan de vasthoudendheid waarmee Door Timmermann als vrijwilliger en mederedacteur jarenlang het werk heeft voortgezet.

Monnikenwerk

De presentatie op 11 december 2008 van het lang verwachte deel 2 werd dan ook feestelijk gevierd. Otto Lankhorst vertelde over de totstandkoming van dit boekdeel en betrok het publiek in zijn ervaringen met betrekking tot het bibliografische ambacht. Het beschrijven van zoveel tijdschriften wordt, aldus Lankhorst, terecht door velen een monnikenwerk genoemd, omdat een dergelijke klus niet anders dan met uiterste precisie en toewijding kan worden uitgevoerd. Ook de bescheidenheid en dienstwilligheid die een monnik eigen zijn passen de bibliograaf als geen ander.

Weliswaar krijgt een bibliograaf in vergelijking met andere onderzoekers weinig erkenning; toch verricht hij dankbaar werk. Immers, in het ontsluiten, presenteren, ordenen en beschrijven van gedrukte bronnen maakt de bibliograaf toekomstig onderzoek mogelijk.

De voordracht van Otto Lankhorst werd gevolgd door een kritische beschouwing van George Harinck, projectleider van de naar de BKNP gemodelleerde Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken (BNPP). Hij plaatste enkele kanttekeningen bij datgene wat de BKNP uniek maakt in haar soort: behalve puur uitwendige bibliografische informatie geeft de BKNP namelijk van elk tijdschrift ook een inhoudelijke typering. Als collega-bibliograaf vroeg Harinck zich af of dergelijke informatie wel thuishoort in een bibliografie en welke onderzoeker er mee gediend is. In tegenstelling tot de BKNP geeft de BNPP slechts uitwendige informatie en is ervan afgezien de tijdschriften te typeren.

De koppen bij elkaar

Naar aanleiding van het bovengenoemde verschil in methodiek werd het plan opgevat om op het KDC een gezamenlijke studiedag te organiseren, waarop de uitvoerders, leiders en coördinatoren van de BKNP en BNPP met elkaar van gedachten zouden kunnen wisselen

over onder andere de inhoud, aanpak en toekomst van deze projecten. De bijeenkomst vond onlangs plaats in Nijmegen op 27 oktober jl. Onder de deelnemers bevonden zich ook twee redactieleden van Ts.>: Tijdschrift voor tijdschriftstudies.

Het werd een inspirerende dag. Allereerst werd door de betrokkenen bij de BKNP de gelegenheid aangegrepen om het door Harinck betwiste belang van de inhoudelijke typering te verdedigen. Een typering geeft een eerste indruk van een periodiek, zo werd betoogd. Informatie over het doel van een blad of over de redenen voor de oprichting en/of opheffing van een blad is voor de gebruiker van een bibliografie even essentieel als louter technische informatie over formaat, omvang of verschijningsfrequentie.

Het digitale tijdperk

Niet alleen het al dan niet opnemen van typeringen kwam ter sprake tijdens de studiedag. Centraal stond vooral de vraag in hoeverre bibliografieën nog aansluiten bij de behoeften van de hedendaagse onderzoekers en studenten. De actualiteit van deze vraag wordt onderstreept door de huidige herinrichting van de Centrale Bibliotheek van de Radboud Universiteit. Het voormalige Bibliografisch Centrum is omgevormd tot een multifunctionele Learning Zone. De kasten met bibliografieën zijn vervangen door interactieve werkplekken.

Betekent deze verandering dat bibliografieën niet meer van deze tijd zijn? Integendeel. We mogen zelfs aannemen dat de belangstelling voor bibliografisch onderzoek met de huidige digitalisering juist zal toenemen. Naarmate steeds meer teksten - onder andere uit conserverings-oogpunt - alleen nog maar digitaal beschikbaar worden gesteld, heeft de onderzoeker des te meer behoefte aan bibliografische beschrijvingen van dit materiaal om aan de nodige achtergrondinformatie te komen.

Zeker vanuit de tijdschriftstudie zal er een grote vraag naar bibliografische beschrijvingen blijven bestaan. Tijdschriften hebben namelijk de eigenschap vaak te veranderen. Veranderingen in het uiterlijk van een blad, zoals formaat of omslag, zijn in een gedigitaliseerd tijdschrift niet meer in één opslag te zien zoals op papier wel het geval is. Bovendien wijzen uiterlijke veranderingen van een tijdschrift vaak op inhoudelijke veranderingen of wijzigingen van redactie of uitgever. Doordat deze aanwijzingen wegvallen bij het digitaliseren van tijdschriften is de onderzoeker meer aangewezen op de bibliografie als hulpmiddel.

De huidige ontwikkelingen op het gebied van digitalisering maken het ook noodzakelijk de presentatie van bibliografische informatie te heroverwegen. Moet de bibliografie, nu er

steeds meer via digitale kanalen naar informatie wordt gezocht, nog wel worden uitgegeven in boekbanden? De digitale presentatie van bibliografische beschrijvingen biedt immers tal van nieuwe mogelijkheden. Correcties en aanvullingen - denk aan afbeeldingen en koppen van de periodieken - zijn in een digitale tijdschriftbibliografie geen probleem. Ook kunnen bibliografische beschrijvingen in de toekomst aan catalogi worden gekoppeld.

Anderzijds bestaan er nog steeds voordelen van het drukwerk boven de digitale presentatie. De kracht van de digitale bibliografie ligt in de uitgebreide mogelijkheid van het gericht zoeken op trefwoorden, maar de gebruiker ervan zal zelden worden verrast door 'toevallige' vondsten.

Het bladeren in alfabetische indexen van gedrukte bibliografieën kan daarentegen interessante en onverwachte informatie opleveren. Daarom zijn de betrokkenen bij beide projecten het erover eens dat de BKNP en de BNPP zowel digitaal als in druk beschikbaar moeten worden gesteld.

Zjuul van den Elsen

(In het midden) Otto Lankhorst

Door Timmermann

George Harinck

Koppensnellen

Het is een slechte gewoonte, ik weet het, maar ik pleeg het dagelijks nieuws altijd in hoog tempo tot mij te nemen: niet alleen het ochtenden en avondblad, maar ook allerlei nieuws dat via het internet tot mij komt, van katholieknederland.nl tot forum.archieven.org. Koppensnellen, heet dergelijk gedrag in de wandeling. Aan dat koppensnellen merk ik ook hoezeer ik 'katholiek voorgesorteerd' ben. Ik lees soms iets heel anders dan bedoeld is.

Neem nu een internetbericht van anderhalve maand terug: 'mgr. Hurkmans breekt botje in Rome'. Ik denk dan meteen: die heeft met zijn vingers aan een relikwie gezeten en het ding gebroken. Was het per ongeluk? Of expres? En van welke heilige was die relikwie? Het zou mij niet verbazen als hij het expres had gedaan. Daar kijkt u misschien van op, maar het opdelen van relikwieën was vroeger in sommige kloosterordes een dagtaak. Een pater was continu in touw om een relikwie van een favoriete heilige van de plaatselijke Mariacongregatie of missienaaicclub dusdanig te versnijden, dat iedereen die dat wenste een stukje kon krijgen, met echtheidsverklaring. Nou ja, krijgen: een mooie gift aan het zijdelings aangeduide goede doel werd wel op prijs gesteld.

Ik ontwaak uit mijn roomse fantasiewereld en lees wat er verder staat.

Kleine valpartij. Kan gebeuren. Maar een dag later is het al weer raak: 'Mgr. Hurkmans gaat weer voor'. En waarachtig, ik zie meteen een supermarkt met een lange rij wachtenden voor mij. Koppensnellen - ik zal het wel nooit afleren.

Wiek

Katholiek Leven in Beeld.

Oplossingen.

Wij hebben weer diverse reacties van onze lezers ontvangen naar aanleiding van anonieme foto's die wij lieten zien in de vorige aflevering van *Impressie*, maar ook in een eerdere aflevering.

In 2008 legden wij in *Impressie* nr. 2 een foto aan u voor van een pas gewijde priester. De pastoor die de neomist begeleidde werd herkend, maar de pas gewijde priester niet. Deze Schiedamse neomist krijgt door een attente lezer alsnog een naam. Het gaat om Adrianus Petrus Stephanus Swartjes, die op 2 augustus 1964, voorafgegaan door bruidjes en pastoor Louk Beekman, de kerk verlaat na zijn eerste heilige mis. Aad Swartjes werd op 4 september 1931 geboren in Schiedam en trad in 1957 in bij de Dominicanen. Hij vertrok in 1965 naar de missie en heeft een groot deel van zijn leven gewerkt

op Bonaire. In 1974 is hij uitgetreden en getrouwd.

Op foto 3 in aflevering 3 van *Impressie* is de kerk te zien van de parochie H. Antonius Abt in de Nijmeegse wijk Hatert. De architect van de kerk is J.C.A. Schijvens. De foto is gemaakt tijdens de kerkwijding die werd verricht door bisschop W.M. Bekkers. In de jaren negentig is de kerk vanwege terugloop van bezoekers afgebroken. Op de parkeerplaats voor de grote kerk is een kleine kerk gebouwd, de Kruispuntkerk.

Tenslotte een correctie. Van verschillende zijden werden wij erop gewezen dat de naam van de voormalige gemeente van de kerk van de H.H. Petrus en Paulus te Haarlem-Noord (Oplossingen, *Impressie* nr. 3) niet Voorschoten maar Schoten is.

Nieuwe foto's.

Hierbij presenteren wij weer drie foto's ter identificatie.

Foto 1 laat een groep jongeren zien die in 1920 een bezoek brengt aan de Burg Rothenfels in Duitsland. Deze burcht was de hoofdzetel van een Duitse katholieke jeugdbeweging van scholieren en jonge studenten met de naam Quickborn. Quickborn stelde zich ten doel bestrijding van roken en drinken onder jongeren, bevordering van dans en spel en vernieuwing in de liturgie. De jongeren op de foto vormden de eerste groep deelnemers uit Nederland, met name uit Nijmegen en Utrecht. Op de achtergrond staat een aantal stafleden van Quickborn, waaronder Klemens Neumann en Hermann Hoffmann.

Foto 1

Foto 2

Op de voorgrond, zittend, de bezoekende "Freunde aus Holland". De persoon vooraan tweede van links is Jan Creyghton. Wie zijn de anderen?

Foto's 2 en 3 zijn beide gemaakt bij dezelfde instelling. De vraag is: welke?

Als u ons gegevens kunt verschaffen over een foto en antwoord kunt geven op één of meer van de bekende vragen: wie, wat, waar, wanneer en waarom, mail dan uw reactie naar:

Ellen Brok, e.brok@kdc.ru.nl,
tel. 024-3612741

Foto 3

Landbouwwinterschool Boxtel

Aanwinsten archief

Het zijn drukke zomermaanden geweest voor de archiefafdeling. Naast enkele grote aanvullingen zijn er een achttal nieuwe archieven aan de collectie toegevoegd.

Gerard Klijn

Gerard Klijn (1935-2009) was actief betrokken, als oprichter en als lid, bij een groot aantal katholieke (leken-) organisaties met name in het bisdom Breda. Klijn trad na zijn studie op het Ignatiuscollege te Amsterdam bij de Jezuïeten in. Na de orde verlaten te hebben werd hij pastoraal werker in het bisdom Breda en Rotterdam. Hij was ondermeer betrokken bij de oprichting van Stichting Christelijk Historisch Erfgoed Zorginstellingen en de Vereniging van Pastoraal werkenden Nederland.

Wim Klijn

Wim Klijn (1930-1995), de oudere broer van Gerard Klijn, was hoogleraar theologische ethiek en onder andere werkzaam bij de Katholieke Theologische Universiteit van Amsterdam en de vakgroep Ethiek, Filosofie en Geschiedenis van de Geneeskunde van de Radboud Universiteit. Wim Klijn was evenals zijn broer oud-jezuïet.

C.P.A.M. van Bavel CM

Van Bavel was pastoor te Eindhoven en ondermeer actief bij de Stichting Evangelie en Bedrijfsleven Eindhoven en het NKV.

Landbouwwinterschool Boxtel

De Rooms-Katholieke Landbouwwinterschool te Boxtel opende in 1914 haar deuren en was daarmee de eerste katholieke beroepsopleiding voor de agrarische sector.

Oefening Eerste Hulp bij Ongelukken

Caritas Angola

Pater Houdijk CSSp werkte jarenlang in Angola voor de afdeling van de hulporganisatie Caritas aldaar. Het archief bevat de correspondentie die Houdijk voerde voor Caritas Angola.

Informatiecentrum Vrouwen en Liturgie

Het informatiecentrum Vrouwen en Liturgie werd in 1989 in Vught gevestigd en had als doel vrouwen door middel van informatie te helpen bij het zelf maken van liturgie.

C.J. Kuik

Cornelis Jan Kuik (1924-2008) studeerde tussen 1946 en 1951 aan het seminarie te Warmond. Daarna was hij enkele jaren kapelaan in Diemen. In deze periode schreef hij drie dagboeken die door het KDC zijn gedigitaliseerd en als digitale collectie zijn toegevoegd.

Katholieke Nationale Bond voor EHBO

In 1916 werd met de EHBO-vereniging Sint-Franciscus een begin gemaakt met beoefening van EHBO in katholiek verband. Het nationale verbond werd in 1949 opgericht en bestaat nog steeds, zij het dat in 1991 is besloten het predicaat katholiek niet meer te voeren.

Ramses Peters, archivaris

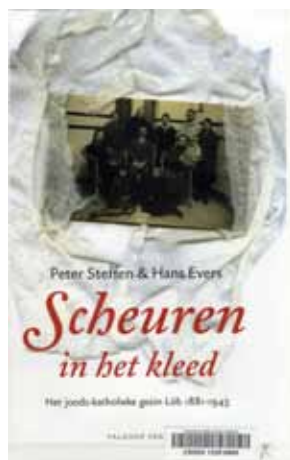
Aanwinsten bibliotheek

Afgelopen zomer werd in Abdijs Koningshoeven van de paters Trappisten in Berkel-Enschot (vlakbij Tilburg) samen met de zusters Trappistinnen van (toen nog) Koningsoord het boek gepresenteerd *Scheuren in het kleeid. Het joods-katholieke gezin Löb 1881-1945*. Het boek handelt over Lutz en Jenny Löb-van Gelder; hun familiegeschiedenissen, hun geestelijke zoektocht die uitmondde in hun bekering tot het katholieke geloof en daarmee tot een breuk met de familie, hun huwelijksjaren en hun gezin. Van hun acht kinderen traden 3 zonen in bij de Trappisten en 3 dochters bij de Trappistinnen. Op bevel van de Duitse bezetters werden zij op 2 augustus 1942 opgehaald uit de abdijen en gedeporteerd naar Auschwitz waar ze omkwamen. Alleen zuster Veronica ontsprong de dans 'wegens ziekte' maar overleed alsnog in 1944 in de abdij. Van de twee niet-religieuzen uit het gezin werd broer Hans op de vlucht gepakt en overleed in 1945 in Buchenwald. Alleen de jongste, Paula, kon onderduiken en overleefde de Holocaust.

Na de oorlog kwam een stroom aan verhalen op gang om de omgekomen kloosterlingen te gedenken, welke verhalen vaak botsten met de werkelijke gebeurtenissen en hagiografische vormen aannamen. De schrijvers hebben in opdracht van de oversten van beide kloosters getracht de werkelijk-

heid te achterhalen en de gebeurtenissen in het juiste perspectief te zetten. Dat dit kon leiden tot pijnlijke conclusies, is voor lief genomen. Zoals: "In feite werden de broers en zussen Löb meegegeven en opgeofferd voor het behoud van de abdijen. Geen moment werd de vraag gesteld naar de solidariteit van alle communityleden met elkaar. Verzet plegen kwam niet in hen op." En verderop spreken de schrijvers over "het morele falen" van de toenmalige abt en abdis (p.463-464).

Dat hiermee de discussie niet ten einde is, blijkt uit de voordracht die dr. Theo Saleminck bij de presentatie van het boek hield. Hij wilde de stelling verdedigen dat hier geen sprake is van moreel falen maar van

Peter Steffen en Hans Evers, *Scheuren in het kleeid. Het joods-katholieke gezin Löb 1881-1945*. ISBN 978-90-5625-288-5. Valkhof Pers, Nijmegen 2009, 510 p.

een soort politiek analfabetisme. De kloosterlingen in die tijd hadden geen voldoende politiek inzicht in het nationaal-socialisme. Zij konden zich niet voorstellen dat tot het katholicisme bekeerde joden gevaar liepen. Zij zagen niet in dat voor de nazi's de joodse identiteit niet te maken had met geloofsovertuiging maar met ras, welke raciale identiteit niet weggepoetst werd door het katholieke dopsoel.

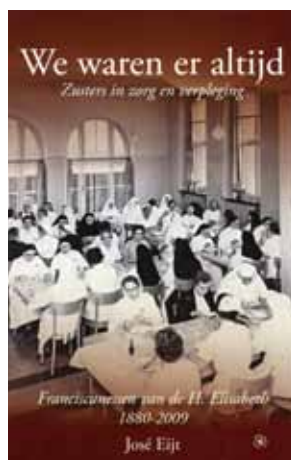
De laatste twee decennia verschijnt er een stroom aan boeken die het resultaat zijn van historisch onderzoek naar zustercongregaties en hun werkzaamheden, opdat men niet vergete wat de religieuzen betekend hebben voor het onderwijs, de verpleging, de jeugdzorg enz..

Zo ook: *We waren er altijd. Zusters in zorg en verpleging. Franciscanessen van de H. Elisabeth 1880-2009*. Het werkterrein van deze zusters was de verpleging van zieken aan huis, de ziekenhuisverpleging, de wijkverpleging en de bejaardenzorg, later gevolgd door zorg voor ongehuwde moeders en hun kinderen. Het devies van de congregatie was: 'Ik was ziek en gij hebt Mij bezocht' (Mt. 25:36). De zusters hebben dit in praktijk gebracht door letterlijk dag en nacht voor de zieken en hulpbehoevenden klaar te staan. Dat stond echter op gespannen voet met de eisen die het religieuze leven aan hen stelde. Voor alle zusters was dit

een persoonlijk dilemma; bij sommigen leidde het tot uittreden uit de congregatie.

Het boek geeft een gedegen en overzichtelijke geschiedschrijving van de congregatie op basis van archiefonderzoek en, voorzover nog mogelijk, mondelinge getuigenissen van zusters, uitgetreden zusters en bij de congregatie betrokken personen. Het boek is geschreven door José Eijt, medeoprichter van de Stichting Echo, een onafhankelijke stichting die zich de ontwikkeling, uitvoering en presentatie ten doel stelt van historisch onderzoek naar religie en sekse.

Anne-Lies van Diessen, bibliothecaris

José Eijt, *We waren er altijd. Zusters in zorg en verpleging. Franciscanessen van de H. Elisabeth 1880-2009*. ISBN 978-90-78071-68-6. Van Ierland Uitgeverij, Breda 2009. 491 p.

Kort Nieuws

Jan Roes-lezing

De tekst van de eerste Jan Roes-lezing zal begin 2010 verschijnen bij Uitgeverij Valkhof Pers te Nijmegen. Inhoud: Urs Altermatt, 'Ongelijktheden: tussen radicaal christendom, restauratie en pluralisering. Hedendaagse beschouwingen over hetatholicisme'; Marit Monteiro, 'Vergeten om te herinneren. Religieus erfgoed en de contemporaine collectieve herinnering in Nederland'; Theo Salemink, 'Meervoudige modernisering. Linkse katholieken in de lange jaren zestig'.

Besteladres: Valkhof Pers,
Postbus 1391, 6501 BJ Nijmegen,
email: info@valkhofpers.nl

DVD Herderlijke brieven 1853-2003

In de honderdvijftig jaren die zijn verlopen sinds het herstel van de bisschoppelijke hiërarchie in Nederland in 1853, hebben de Nederlandse bisschoppen tot 2003 met elkaar 2231 brieven geschreven.

Bij gelegenheid van zijn veertigjarig bestaan heeft het KDC deze bijzondere collectie laten digitaliseren en indexeren. De brieven zijn met behulp van het bekende gratis (en meegeleverde) programma Acrobat Reader woord voor woord te doorzoeken. De DVD is verkrijgbaar bij het KDC en kost € 75,- (incl. verzendkosten).

Besteladres:

Katholiek Documentatie Centrum,
Postbus 9100, 6500 HA Nijmegen,
email: secretariaat@kdc.ru.nl.

MemoReeks

Op 20 november bood Lodewijk Winkeler aan Alphons van Leeuwen en zijn vrouw de eerste exemplaren aan van Van Leeuwens autobiografie *Symbolen smeden. Leven en werk van een beeldend kunstenaar*. Winkeler hield bij deze gelegenheid een voordracht-met-powerpoint over 'Alphons van Leeuwen in zijn tijd'. Vanuit een leerperiode bij de bekende Utrechtse Edelsmidse Brom ontwikkelde Van Leeuwen zich tot een van de belangrijkste ontwerpers en vervaardigers van religieuze kunst in Nederland. Behalve zijn autobiografie bevat het boek een uitvoerige verantwoording van een van zijn belangrijkste projecten: de inrich-

ting van de Thomaskerk in Huizen. Uiteraard is deze autobiografie ruimschoots voorzien van kleuren-illustraties.

Besteladres: Valkhof Pers, Postbus 1391, 6501 BJ Nijmegen, email: info@valkhofpers.nl. De voordracht is te vinden op de website van het KDC onder 'Actueel'.

Biografie kardinaal Van Rossum

Per 1 november is dr. Vefie Poels, medewerker van het project Bibliografie van Katholieke Nederlandse Periodieken, tevens voor drie dagen in de week werkzaam bij de Faculteit Katholieke Theologie, waar zij de biografie zal gaan schrijven van de Nederlandse curiekardinaal Willem van Rossum CssR.

Nogmaals: Schaepman

In de vorige *Impressie* vermeldden wij (met foto) als aanwinst een klein standbeeld van Schaepman. Het beeld is gemaakt door Wim Harzing (1898-1978). Het is een ontwerp dat hij in 1925 inzond voor een prijsvraag voor het bekende Schaepman-monument in Tubbergen. De eerste prijs ging naar August Falize, Harzing won de tweede prijs. Het model van Harzing werd door de Utrechtse firma Van Rossum in de collectie opgenomen. In 1937 was het nog steeds voor veertig gulden te koop. (Geert Donkers, Wim Harzing. *Begeesterd kunstenaar*, Vianen 2005, p. 47).

Schaepman

Bibliografie Katholieke Kinderboeken

De door dr. Joop Bekkers samengestelde *Bibliografie Katholieke Kinderboeken* kon helaas niet tegelijk met de tentoonstelling 'Puk en Muk' klaar zijn. Deze bibliografie zal eind 2009 verschijnen en verkrijgbaar zijn bij het KDC.

Besteladres:
Katholiek Documentatie Centrum,
Postbus 9100, 6500 HA Nijmegen,
email: secretariaat@kdc.ru.nl.

Beleidsplan 2009-2013

In juni 2009 heeft het College van Bestuur van de Radboud Universiteit het KDC-beleidsplan voor de periode 2009-2013 goedgekeurd. Aan de opstelling van het plan waren eind 2008 een interne en een externe evaluatie voorafgegaan. De externe evaluatiecommissie was van mening dat het KDC genoeg in huis heeft om de komende jaren met (nog) meer ambitie naar buiten te treden. Wij hopen de aanbeveling uiteraard op te kunnen volgen.

Het beleidsplan is te vinden op onze website, onder het kopje 'Over het KDC'. U kunt het uiteraard ook zonder kosten toegezonden krijgen.

Besteladres:

Katholiek Documentatie Centrum,
Postbus 9100, 6500 HA Nijmegen,
email: secretariaat@kdc.ru.nl.

Correcties

In de Impressie nr. 3 staan twee storende fouten:

Op pag. 13 bij de Aanwinsten Archief staat in de rechter kolom onderaan gemeld dat de jonge Schaepman zijn gedichten schreef in 1956 en 1957. Dat was uiteraard een eeuw eerder. Op blz 15 wordt bij de Aanwinsten KLiB gesproken over Benedictijnen en Benedictijner abdij van Achel. In die abdij wonen en werken echter Trappisten.

Colofon

Impressie is de nieuwsbrief van het Katholiek Documentatie Centrum met nieuws over het KDC en zijn collecties en aanwinsten. De nieuwsbrief verschijnt onregelmatig.

Redactie-adres en abonnementenadministratie:

Postbus 9100, 6500 HA Nijmegen
Tel.: 024-3612412

Fax: 024-3512403

E-mail: impressie@kdc.ru.nl

Website: www.ru.nl/kdc/impressie

Redactie: Anne-Lies van Diessen
en Lodewijk Winkeler

Medewerkers aan dit nummer:

Carola Aerden, Ellen Brok, Anne-Lies van Diessen, Zjuul van den Elsen, Ramses Peters; Vefie Poels, Andreas Schelfhout, Lodewijk Winkeler

Op aanvraag wordt Impressie kosteloos toegezonden per post of e-mail.

Grafisch ontwerp:

Grafisch Ontwerpbureau Voltage,
Nijmegen

Druk: Benda drukkers, Nijmegen

ISSN 1877-2412

IMPRESSIE is een uitgave van het Katholiek
Documentatie Centrum en verschijnt onregelmatig.
Kijkt u voor meer informatie op www.ru.nl/kdc
Bellen of e-mailen kan ook: telefoon 024 – 361 24 12,
e-mail: impressie@kdc.ru.nl

IMPRESSIE is een uitgave van het Katholiek
Documentatie Centrum en verschijnt onregelmatig.
Kijkt u voor meer informatie op www.ru.nl/kdc
Bellen of e-mailen kan ook: telefoon 024 – 361 24 12,
e-mail: impressie@kdc.ru.nl

IMPRESSIE

Nieuwsbrief van het Katholiek
Documentatie Centrum

Radboud Universiteit Nijmegen

